

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 ftért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyi az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Alkotmányos felelősség.

A korona cselekedeteiért felelős a kormány. A kormányt minden ténykedéséért felelősségre lehet vonni. Alkotmányunk értelmében a törvényszegő kormány vád alá helyezhető. De ki állapítja meg az ellenzék felelősségét és mikor vonható ez felelősségre. Látva az oppozíció mostani viselkedését és mérlegelve nagyságát annak a rémes pusztításnak, a mit az ellenzéki pártok alkotmányunk viruló mezején véghez visznek, valóban, sajnálnunk kell törvényünk hűzagos voltát, mely nem nyújt módot és eszközt arra, hogy a törvénysértő ellenzékkel szemben ép úgy élhessen a nemzet vád alá helyezése jogával, mint a kormányokkal szemben. Szinte megdöbbenéssel látjuk a bűnjelek sokasodását, a hibák és ballépések szaporodását, melyekkel az elvakult ellenzék napról-napra csonkítja és kevesbiti az ország anyagi és erkölcsi erejét, tekintélyét. Ha megállapítanók a szeptember előtti állapotok mérlegét — szembe állítván azt a mai helyzettel — úgy oly erő- és tekintély-csökkenés mutatkoznék ennek állagában, hogy az ellenzék is borzadálylyal riadna vissza eddigi működésének eredményétől.

Magyarország még néhány hónappal ezelőtt a tekintély oly magas fokának örvendett, nemzetközi pozíciója annyira kimagaslott, a német császár rokonszenve és királyunk fejedelmi jóakarata annyira előtérbe tolta — Ausztria hátrányára — az előtörökrekvő, kulturailag és anyagiilag egyaránt izmosodó hazánkat, hogy a történelem évkönyvében lapozgatva, alig hihető, hogy a millenáris Magyarország ugyanaz az ország, a melyen több mint negyedfél évszázaddal ezelőtt II. Lajos és Zápolya János uralkodott. És kinek a kormányzása alatt jutott ez a hatalmi gyarapodásunk oly eklatáns és ily kétségbevonhatatlan kifejezésre? Bánffy Dezső báró az a kormányférfi, a kinek vezetése alatt az ország eddig sohasem sejtett hatalmi magaslatra emelkedett.

Az erőbeli gyarapodás és a hatalmi feltételek kétségtelenül közvetlen ő előtte is megvoltak már. De a nemzeti nagyságot visszatükröző fénysugarak nem voltak oly tiszták s nem voltak oly tűntöklők. Csak akkor láttuk mi és tapasztalta egész Európa, hogy ez a nemzet mily hatalmas, nagy és előtörökrekvő, a midőn a király és nemzet közti harmónia századok óta nem ismert mértékben jutott kifejezésre a nemzet és a király ténykedéseiben. És e kölcsönös harmónia létesítése Bánffy Dezsőnek ép oly külön-

leges, mint felejtethetlen nagy érdeme. E hazafias cselekedetével szemben teljesen eltörlőd és semmivé lesz az ellenzék minden panasza, a mely abból meríti erejét, hogy Ugron Gábor kibukott a parlamentből és hogy Apponyi Albert nem lett egyhangulag megválasztva Jászberényben. Megengedjük, hogy ezek a sérelmek komoly gravamenek és hogy az ellenzéknek oka van e miatt Bánffyra nehezíteni. De viszont kérdezzük, lehetséges-e az, hogy a pártérdekeiben sérelmet szenvedő ellenzék az alkotmány koezkáztatásával is küzdjön a legvehemensebben az ellen, a ki, mint Bánffy Dezső, oly bokros érdemeket szerzett királya és a haza körül.

Közjogi és erkölcsi sikereknek egész sorozata fűződik Bánffy Dezső miniszterelnöki pályájához. Bárhogyan szidalmazák is ezt a kormányférfit, a nemzet józan közvéleménye tisztában van vele, hogy Szolnok-Dobokamegye volt főispánja hangsúlyozással mondjuk Szolnok Dobokamegye) nem fog sem Polónyi Gézáttól, sem Rakovszky Istvántól haza- és fajszeretetet tanulni. A kormánynak még azon ténykedései is, melyek mint a Hentzi-ügy és Wlassics Gyulának a decz. 2-ika megünneplésére vonatkozó rendelete, talán egyik-másik szempontból kritika tárgyát képezhetik, a legtisztább hazaszeregetnek a kifolyása. Mert érzi a Bánffy-kormány minden tagja, hogy nemzetközi pozícióink és hazánk jövője érdekében minél bensőbbé kell tenni a király és nemzet közti harmóniát és a hadsereggel való jó viszonyt is ápolnunk kell. Nem tartunk ugyan attól, hogy Luegernek ama szavai, melyekkel a magyar nemzet aspirációi ellen való állásfoglalásra sarkalja a hadsereget, visszhangra találjon ő felsége legfőbb vezérlete és parancsnoksága alatt álló védelmi erőnél. De valóssággal teljes politikai elvakultság kell ahhoz, minden áron elidegeníteni akarni magunktól a hadsereget. Annyi sok hát a mi jó barátunk és annyit érnek a Hentaller és Pichler külföldi összeköttetései, hogy ezek kedvéért bátran sutba vethetjük már az egész hadsereget! A nemzet közvéleménye, mely oly eklatáns módon nyilatkozott meg a városok és megyék közgyűlésein, fényes igazolása annak az ellenszenvnek és felháborodásnak, melyet az ellenzék obstrukciós viselkedése országsszerte előidézett.

Csak az utca egyik szeglete, csak a serdülő ifjuság egy része találja indokoltnak az ellenzék magatartását. Apponyi gróf politikai pályafutásában tehát eljutott ama fordulópontjához, a mikor újból feléje mosolyog a rendőrséget inzultáló ifjuság barátsága és rokonszenve.

Államférfiui működésének korszakos vívmányaként újból rámutathat azokra a kavicsokra és kődarabokra, a melyekkel az érte lelkesülő ifjuság a miniszter kocsiját megdobálni jönnek látja. Hát ezek is eredmények, s jobbák hiányában ezek is érnek valamit.

Szomorú rezignációval regisztráljuk ezeket az eredményeket, mint Apponyi gróf politikai pályafutásának komor jellegű mértőldmutatóját. S a nemes gróf most panaszra megy a királyhoz. Miután Polónyi segítségével sikerült neki kompromittálni és tönkresilányítani a magyar parlamentárizmust, s mivel az utca is végre megmozdult, Apponyi gróf jönnek látja a korona figyelmét felhívni működésének eme eredményére. Apponyi Albert a befejezett és tökéletes munka híve. Nem szereti a fél munkát, a mit ő terem és alkot, annak nagynak és tökéletesnek kell lenni. Most is ily remekműre hívja fel a korona figyelmét. Azon van, hogy halálos sebet ejtsen a magyar parlamentárizmuson, s mialatt egyik kezével nagy alázattal átnyújtja ő felségének az ellenzéki panaszlevelet, a másik kézzel segítségül hívja a rombolás munkájára mindenkor kész csőcseléket. Ma ugyan még nem az ugynevezett mód vesz részt az utcái zavargásokban, ma csak az egyetemi ifjuság, az Apponyiék céljait félreismerő ifjuság zajongásától visszhangzik az utca, de — látva az eddigi sikereket — parlamenti ellenzékünk nem fog visszariadni a nagy tömegek szövetségétől sem. És a va-banque-ot játszó Apponyi gróf azt hiszi, hogy felséges királyunkat meg lehet tévesztetni az efféle műfogásokkal. Ha ebben a reményben ringatja magát a nemes gróf, prófétai tehetség nélkül is megjósolhatjuk neki keserű csalódását. Meglehet, hogy a bonyodalmak fokozásával az utcazavargások indirekt támogatásával az obstrukció élén álló Apponyi még sok kellemetlenséget okozhat a kormánynak és a liberális pártnak, sőt meglehet elvégre, hogy Bánffy Dezső utálattal elfordulva az ellenzéki makinációktól, saját jószántából hagyja ott a kormányt, de akármilyen irányt vesznek a jövő fejleményei, a jelen és a jövő bonyodalmakból minden és mindenki következhetik — csak Apponyi Albert nem. A mostani válságos helyzetnek két nagy betege van; egyik a magyar parlamentárizmus, a másik Apponyi gróf és pártja.

A magyar alkotmány és a parlamentárizmus ebből a bajból is ki fog lábalni Isten segédelmével, látott már ez a nemzet Apponyi és Polónyinál veszedelme-

sebb ellenséget is, de azért a nemzet ma is él és virul.

Ám a másik beteg, Apponyi Albert és pártja végelgyengülésben szenved, sőt már haldoklik is. A királyhoz intézendő felirat alapján véve nem egyéb, mint a párt politikai végrendelete, melyben igazolni iparkodik politikai élete meddőségét. A néppárt máris örvend a politikai örökségnek, a zajongó utca pedig lázasan és kódarabokkal készül a temetésre. Requiescat in pacem.

Veritas.

Borban az igazság!

És most országszerte híresztelik, hogy nincs már borban az igazság, mert a bort, melyet a magyar vendéglőkben mérnek, nem a szőlőbogyóból préselték ki takaros magyar leányok és menyecskék, hanem ezt mind úgy gyártják a borkereskedők pinczéiben. Pedig ha már a borban sincs igazság, hol akkor az igazság? Lehetséges, elképzelhető az, hogy élelmes kereskedők, a kik nem egyszer, hanem tartósan akarnak üzleteket kötni: elképzelhető-e az, hogy többnyire jómódú emberek bort merjenek gyártani, mikor ott a törvény, mely börtönnel sújtja a borgyártást, mely talán még többé is kerülne, mint a mennyiért az ügyes, a borkészítéshez értő borkereskedő tőkén termelt, természetes bort szállíthat vevőinek. Ezért okkal móddal szabad csak hitelt adni a legutóbbi időben a borgyártásról terjesztett híreknek és ezen hírek terjesztői igazán rossz szolgálatot tettek a magyar bortermelőknél, mert ha egyszer hitelt veszti a magyar bor külföldön, — és ott ép oly föltűnést keltettek a borgyártásról terjesztett hírek, mint az ország határain belül, — akkor nem lesz keletje a tőkén termelt magyar bornak sem, melyet ma-holnap ismét oly mennyiségben fogunk termelni, mint ezelőtt 15 évvel. A világhíre vergődött magyar bort megihatjuk majd magunk. — mi pedig képtelenek vagyunk a termelők fáradságát és a szőlő felújítására fordított áldozatait kellőképpen megjutalmazni. Különösen a pécsi borpiazz az, mely ellen megindult a nagy hajsz. Nézzünk közelebbről a bor mélyére, hámozzuk ki abból az igazságot, a mennyire ez az adott körülmények között lehetséges. Tény az, hogy ma Pécs a magyar Bordeaux. Legnagyobb borforgalmat az összes osztrák és magyar városok között Pécs ér el. Nem csak azért, mert Baranyavármegye a legnagyobb bortermelője az országnak, hanem mert a szegszárdi és villányi bortermelés is Pécs felé gravitál, a mint Pécsnek közelsége Fiuméhez, hol tömegesen hozzák be Magyarországra az olasz bort, e várost tette meg a Baron által bölcs előrelátással inaugurált olasz borbehozatalnak is. E mellett Pécsért összpontosulnak a legélelmezebb, legvagyonosabb borkereskedők, a kik nagy készleteiknek értékesítéséhez legjobban értenek, de értenek a borkészítéshez is, más különben nem rendelkeznek oly állandó fogyasztó piacokkal, melyek a pécsi borszállítmányokkal mindig meg voltak elégedve.

Mesebeszéd, a mit pécsi borgyárakról irnak és mondanak. Csaló gazember akad mindig és mindenhol, de ezeket nem lehet a nagy borkereskedő cégek sorában keresni. Nem szorulnak ők a borgyártásra, mert rendkívül nagy forgalmuk azon kivételes helyzetbe hozza őket, hogy olcsóbban adhatják boraikat, mint pl. a fővárosi borkereskedők, a kik jóval kisebb forgalmat érnek el, mert csak nagy haszonra akarnak dolgozni. A bormanipulációt pedig éppen úgy üzik, mint a pécsi borkereskedők. Sok rosszakarát van tehát az egész mozgalomban, melyet a pécsi borkereskedők ellen megindítottak és nem kételkedem benne, hogy a megindított vizsgálat, a felküldött borok vegyi vizsgálata be fogja igazolni ezen megindított hajszát rosszhiszeműségét. A kik túllépték a borgyártás ellen hozott törvényt, azokat megbüntette a helyi borellenőrző bizottság is, mely ép oly lelkiismeretes őre a piac hírnevének, mint a földművelésügyi miniszter az ország termelőinek érdekeit véli megvédelmezni, mikor nyílt ülésen jelenti

ki, a Házban, hogy többet hamisítanak, mint gondolnák.

E sorok írója ismeri a viszonyokat Pécsen is, meg Bordeauxban. Valóságos szüzek a pécsi borkereskedők a francziákhoz képest, kik a meddig föl nem ujtották a phylloxera által elpusztított szőlőket, vízből, szeszből és festékből gyártották borikat, melyek a bordeauxi márkával indultak utnak a világ minden vidékére. A francia borkereskedelem, ezen imminens közgazdasági és kereskedelmi ág érdekében senki nem zavarta őket ebben, sőt a kormány tagadta ezen ismert manipulációt, nehogy rontsa a francia bor világhírét. Nálunk nem használtak ily ocsmány eszközöket, hanem olasz borokkal keverték a silány magyar termést, hogy megmaradjon a magyar borkorfügyasztás addigra, míg ismét helyreállítják szőlőinket. A pécsi borkereskedők megint temérdek áldozatokat hoztak a szőlőrekonstrukció érdekében, mely máris a legjobb eredményekkel kecsegtet, de szűnjék meg végre a kereskedelem ellen megindított akció, mely kevesebbet árthat gazdag borkereskedőknek, mint a mennyit ártani fog a magyar bortermelőnek.

Az igazi hamisítás, csalás, visszaélés förtelmes és kérlelhetetlen szigorral büntetendő, de miért akarták éppen csak a pécsi borpiazzot ilyennek föltüntetni, mikor ez csak a konkurrensok érdeke, melyet jól ki is használnak a nem pécsi borkereskedők. A vidéki hatóságok valóságos razziát tartanak pécsi borokra és nem tudják azt, hogy tényleg Baranya jár elől az elpusztított szőlőhegyek fölújításában. Nem szabad, nem méltányos egy országrész virágzó kereskedelmét tönkre tenni, hogy ebből hasonló eszközökkel, de kevesebb eredményt dolgozó konkurrensoknak tegyenek önkéntelenül is szolgálatot. Van még borban hamisításon kívül igazság is és ez napfényre fogja deríteni, hogy nem olyan rossz a pécsi borpiazz, mint a róla terjesztett hír, és ha annak oly nagy jelentősége nem lenne, ha forgalma évi sok millió forintot el nem érne, bizonyára nem bántaná azt senki. A józanul gondolkodó közönség azonban nyitott szemmel néz és csakhamar tudatára fog ébredni annak, hogy Magyarország el lehetett volna ezen legújabb skandalum nélkül is, mely nem igen fokozhatta a kereskedelméről külföldön táplált véleményét.

A székely keresk. és iparkamara évkönyve.

(Folytatás.)

Közszállítások.

A tárgyalt évben a kamarai kerület kisiparosai a hadsereg lábbeli szükségletének szállításában még fokozottabb mértékben kívántak részt venni, mint a megelőző évben, 12 alkalmi szövetkezet alakult csak a honvédség 20.000 párnyi lábbeli szükségletének szállítására, s ha csupán székely iparosokra bízák vala az egész mennyiségnek az elkészítését, könnyűséggel felelték volna meg e feladatnak is. Mert csak a székely kisiparosok kétszerannyinál több lábbeli szállítására tettek ajánlatot, mint az összes szükséglet volt. A 12 alkalmi szövetkezet ugyanis nem kevesebb, mint 48.310 pár könnyű cipő és 7910 pár bakancs szállítására nyújtott be ajánlatot. Ezzel szemben kaptak mindössze 300 pár bakancsot és 2700 pár könnyű cipőt, vagyis 53.220 párral kevesebbet, mint a mennyire ajánlkoztak.

A 3000 pár lábbeliből kaptak Simon Károly és társai Marosvásárhelyt 300 pár könnyű cipőt, Kádár József és társai Seps-Szentgyörgyön 600 pár könnyű cipőt, György Mihály és társai Kovásznán 300 pár könnyű cipőt, a székelyudvarhelyi bőripari szövetkezet 300 pár bakancsot és 500 pár könnyű cipőt és a Kézdivásárhelyt alakult 8 alkalmi szövetkezet Páncsél Noé, Tuzson György, Megyeszai Gábor, Tuzson Pál, Rákosi János, Benkő Dénes, Turóczy Albert és Megyeszai Máté és társaik együttesen 1000 pár könnyű cipőt. Ha most hozzáveszünk, hogy e munka 333 ajánlattevő között oszlott meg, úgy könnyen érthető a kisiparosok azon panasza, hogy nincs hasznuk a vállalkozásban. A felosztott munkából ugyanis átlagosan csak 9 pár lábbeli jutott egynek-egynek. Ezzel szemben pedig valamennyien külön-külön 50 kros bélyeggel látván el ajánlati okmányait s hozzájárulván még a cso-

magolás, szállítás és átadás közös költségeihez is, bizony ráfizették még fáradsággal szerzett munkadíjaikat is. Azért csak örömmel üdvözlöhetjük a honvédelmi miniszter urnak a f. évben kihirdetett szállítások alkalmával hozott azon határozatát, hogy az egyes ajánlatoknak külön-külön okmány bélyegekkel való felszerelésétől jövőre eltekint s ezzel is megkönnyíti a vállalkozó kisiparosok feladatát.

Nem zárkozhatsz el azonban ezuttal sem azon többször hangoztatott óhajlás elől: vajha a kisiparosoknak a szállítások alkalmával immár bizonyított életrevalósága és megbízhatósága a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszter urnál méltánylásra találna s jövőben a szükségletnek másik felét is, mit eddig nagyvállalkozók kaptak, hazai kisiparosok között osztaná meg.

A közös hadsereg lábbeli szükségletének szállításában szintén részt vett egy pár alkalmi szövetkezet, minthogy azonban ezek a kamara kikerülésével nyújtják be ajánlataikat s közvetlenül nyerik a megbízatást — sajnos — nem állott módunkban a pályázat eredményéről tudomást szereznünk.

A m. kir. államvasutak butorszállítási részlegének szállításában Mestitz Mihály és fiai marosvásárhelyi butorgyáros cég és a marosvásárhelyi asztalos ipartársulat vettek részt. Ez utóbbi az év folyamán 4172 frt 80 kr értékben szállított különböző festett butorokat. A szállításban a társulatnak 26 tagja vett részt s így a kapott összegből egynek-egynek 160 frt 50 kr jutott. Nevezett asztalos ipartársulat különben panaszkodik a miatt, hogy a mióta részt vesz a szállításban, dacára annak, hogy a rendelkezéseknek mindig kifogástalanul tett eleget, a tárgyalt évben a legkevesebb munkát kapott, mit a társulati tagok annál inkább megéreztek, mert a nehéz gazdasági viszonyok iparukat is sújtották. A Mestitz-féle butorgyár adatokat nem közölt, tudomásunk szerint azonban mintegy 6000 frt áru butort szállított a vasutaknak. Ifj. Nagy Elek sepsiszentgyörgyi kalapgyáros a csendőrségi kalapok szállításában a tárgyalt évben is részt vett.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levele a szerkesztőhöz.

— 139 —

Téns Szerkesztő Ur!

A multkor mondok Móricz zsidónak, hogy: látod-e héber, tük mindétig csak panaszkoltok, hogy az keresztények tütöktöt kénőznak, elnyomnak s több efféle. Pedéglén látod — másképen vagyon a dolog, met hát a te egész nációjódból csupa egy ártatlan ember vagyon, ugymint Dreyfus kapitány s azét es az egész világ ugy érdeklődik, mintha mindenkinek édes testvére vóna. Ha egy zsidó ártatlanul szenved, mán minden keresztény feljajdul, de ha münk szenvedünk, tük vajjon kiabáltak-e? Nem bizon tük! Ha ingemet nemes Kárbahágó község bessó emberét valaki egy szép napon vagy éjeczakan ugy fejbe kollint, hogy felfordulok, ez reám nézve s az világra nézvést es elég fontos eset, de azét az ujság lapok 5—6 sorban végeznek vele, míg asztot az zsidó kapitányt agyon se ütték, még es minden ujság tele vagyon az ő esettivel.

Ezen szép szovaimra Móricz zsidó az görbe arrát elfintorítva, egyet vigyorított s aszondá, hogy egy zsidó kapitány mindétig többet ér, mint egy keresztényen harangozó.

Mán zsidója s harangozója vállogattya — feltem én tekintéjvel. De itt nem es az a kérdés, hogy mejik ér többet, hanem az, hogy tütöktöt hébereket — ámbátor egy küsnég szentelenek vagyatok — nemhogy kénőznának, hanem még jobban megbecsülnek, a mint kéne, met ha Bécsben s másut olykor-olykor jól megbőrölnek es, de az guberniumok, kik se az borotkot nem isszák, sem pénzt kőcsön nem kérnek tölletek s így az hunczutságaitokat nem üsmerik, erőst becézgetnek, met hát minek utánna minden rosznak vagyon baczellussa, az zsidóságnak es kell lonni s az pedéglén ojjan szapora, hogy nem lehessen kipusztítani, tehát muszáj azval mint példának okáét himlővel s kollerával az keresztényeket beótani s iijen formán há-

zasság s más egyéb szerencsétlenség uttján eszve-vigyülünk, az Kohnokból, Zajtelest és Ábeleszekből lesznek Szabók, Kovácsok s több efféle jó magyar nevű uraságok s eljövend azon idő, hogy fejtől derekig senkit sem lehessen megismerni, hogy ősei kaftányval, vagy párduez bőrvél jöttek-e be ebbe a szép honházába. Azét aszondom, te néked óh Mórícz zsidó, hogy a kontós könyűt dobd az tűzbe, mű nem bánjuk kántor komámval, ha az becsületes uri nevünk oda ég es — s osztán légy te igazándi keresztén, az te Szalikádót, Rebekádót s az isten tudja miféle csudanevű leánykádót add magyar emberhez férjhez s Salamont, Izízet, Lehelt és Bendeguzt házósítsd magyar lányokkal eszve s meglátod, hogy micsa fájín nemzetlészen belőlük. Több életrevalóság — mi az magyarnak nem árt s kevesebb szentelenség, mi esmé az zsidónak nem árt — lészen majdan az te unokáidban, s te — a mit soha szülő ember még nem eselekedett — könyveket fogsz ontani az saját magad szeméből örömdobban, minék utána eddég a mások szeméből ontottad az fájdalom könyveit. S lészen ekkor közöttünk nagy békesség!

Most pedéglen Mórícz komám, hoznál egy néhány litrát abból a jobbikból, de aszt előre megmondom, hogy sem Pécsről sem Kárbahágóból ne legyen semmi gamat benne, met isten ucsese véled itatom meg. Mű pedéglen kántor komám az leendő becsületes zsidó náczijó egésségire innánk egy cseppet.

Kárbahágó, 1898. december 1.

Maradtam
tisztelvel és becsütelvel
Jambor Están,
egyházfi és harangkezelő

Ujdonságok.

— Jubileumi ünnepség. Deczember 2-án mult ötven esztendeje, hogy a mi jó királyunk az osztrák magyar monarchia felett dícsőségesen uralkodik s a felszázad nekünk magyaroknak bőséges alkalmat szolgáltatott érezni azon őszinte szeretetet, melyet ő Felsége hűséges magyar népe iránt érez. A politikai szövetségötletnek tehát semmi értelme nincs e pillanatban s határozottan ildomtalan dolognak tartjuk e napon arról beszélni, hogy vajjon lehet-e nekünk magyaroknak az osztrák császár 50 évi uralkodásának jubileumát ünnepelni. Minden jó érzesű magyar ember csak azt érzi, hogy a mi alkotmányos és bölcs királyunk a legteljesebb mértékben érdemes a mi szeretetünkre s ezen érzés arra késztet, hogy ugy örömben, mint fájdalomiban őszinte szívvel részt vegyünk. Ez az egyedül helyes felfogás hozta létre azon szép ünnepséget, melylyel e város közönsége ő Felsége 50 éves jubileumát megünnepelte. Délelőtti 10 órákor hálaadó istentisztelet volt a róm. kath. templomban, melyben nem csak a városos levő összes hatóságok és testületek vettek részt, hanem ezen kívül nagy és diszes közönség is. Kivonult a honvédség is teljes díszben s ott voltak a városi iskolák összes növendékei. A misét Lőrík minorita rendi áldozár, városi plebános, teljesítette s gyönyörű alkalmi predikációban méltatá ő Felsége fényes uralkodói érdemeit. A magyar színvonalon álló egyházi beszéd által alkotott hangulatot csak emelte, az egyház új énekvezérének Rácz Jánosnak meghatón eladott egyházi énekei. Általában az új énekvezér orgonajátékáról és énekéről ezuttal is a legnagyobb dícsérettel kell megemlékeznünk. A megható egyházi szertartás után a közönség emelkedett hangulatban hagyta el a templomot s nem volt egy ember se, ki őszinte szívvel hosszas és eddiginél boldogabb életet ne kívánt volna a mi jószágos s igazán szeretett uralkodónknak.

— Erzsébet rend. A legnagyobb örömmel értesültünk, hogy zágoni báró Szentkereszty Stephanie városunk diszpolgárnője s humán intézeteink nagy-szívű megalapítója az Erzsébet rend II. osztályával tüntettetett ki. A nemes bárónő 25 évi áldásdus munkálkodásának jutalma ezen magas kitüntetés, mely méltó az ő fényes érdemeihez s az általa elért nagy eredményekhez. A Ifjomszékmegei Erzsébet árvaleány nevelő intézet, a Kézdi-Vásárhely városi és vidéki Rudolf kórház, a kézdi-vásárhelyi Stephanie menedékház, a vereskereszt vidéki választmány és fiók egyesület, Oltár-egylet és több más kultur és humán egyesület neki köszönheti lételet

s ezeknek alapítása és fentartása körül egy negyed századon át oly óriás munkálkodást fejtett ki, minőt kevés ember az országban. Csak kevés ember van, ki tudja, hogy mit tesz vidéken emberbaráti intézeteket alapítani s hogy mily nagy lelkesültség s mily óriás erély szükséges az emberi részvétlenséggel megküzdni s fillérről-fillérré összehordani azon nagy tőkét, mely egy-egy nagyobb szabású intézet fentartásához szükséges s ha az anyag már megvan, lelket, életet öntené az intézményekbe s azután vezetni azt bölcsen és tapintattal. S épen ezért a közönség, mely csak az eredményeket nézi, nem igen tudja és ismeri azon igazán emberfeletti munkát, melyet a mi nemes bárónőnk 25 év alatt végzett, felkészítvén városunkat az emberbaráti szeretet dícsőséges műveivel. Épen azért vigasztalásul szolgálhat a mi nemes szívű bárónőnknek a magas kitüntetés, melylyel a legfelsőbb királyi kegyelem őt felkereső. Őszinte szívvel kívánjuk, hogy visleje sokáig e nagyon megérdemelt szép kitüntetést s legyen továbbra védőangyala mindazoknak, kik segélyre szorultak.

— Időjárásunk állandóan enyhe. Az ég némely napokban felhős, de ismét kiderül s a levegő olyan enyhe, hogy még éjjelenként sem száll a hőmérő a fagypontra alá.

— Furfangos székel. Egy székel földbirto- tokos megbizta az ő régi öreg cselédjét, hogy a „szász földről“ hozzon neki egy hordó most szüretelt bort. Miklós bá az öreg cseléd nem csak hűséges, hanem meglehetősen ravasz is, kinek eszén a szász atyafiak nem igen tudnak túljárni. A mint egyik boráról híres szász faluba érkezett, nyomban megcsinálta az alkut olyan formán, hogy a bort a szeme előtt kell a hordóba felönteni. A szász embernek, ki szerette volna egy kis vízzel szaporítani amugy is kevés borát, nem volt nagyon inyére Miklós bá feltétele, s azért erősen traktálta az öreg hussal s borral s mivel az idő estére fordult, pompás ágyat vettetett neki s biztatta, hogy fekdüdjék le. A furfangos székel végre engedett a sok biztatásnak, de mielőtt lepihent volna, titokban egy kas polyvát öntött bele a kutba. Reggel a hordó már megvolt töltve s Miklós bának legelső gondja vala a bort megvizsgálni s csakugyan tele volt az polyvával. Erre aztán Miklós bá szépen leürítette a bort s az ámuló szász ott hagyta a faképnél.

— Az „Üstökös“ e heti száma a szokott változatos tartalommal, pompás karrikaturákkal jelent meg. Tartalmából felemlítjük a következőket: Thury Zoltán (arcképpel). Aggó parlament! (Vers.) Pajkos diákok. (Rajz az éjszakai parlamenti ülésről.) A néppárt támogatja Bánffy. (Rajzzal.) Hock és a művészet. (Rajzzal.) Ne bántások az ifjúságot! (Vers.) Ezenkívül számos apróság, ötlet, borkorcsolyák stb. Az elegáns élelaptop ismételtén ajánljuk mindenkinek. Ára negyedévre 2 frt.

— Brassói bank és raktárház részv. társ. Mint értesülünk, nevezett intézet, mely a magyar általános hitelbankkal szorosabb viszonyban áll, működése körét deczember hó elejével a banküzlet összes ágaira is ki fogja terjeszteni; nevezetesen a takarékbetét, — váltó leszámítolási és lombardüzletre, valamint külföldi pénzürtékek adás-vévése stb. E hirt szívesebben vesszük tudomásul, miután fentnevezett intézet egyik célja az leendő, hogy a környék pénzürtékeivel összeköttetésbe lépjen és azokat igényeik kielégítésében lehetőleg támogassa, miáltal közvetve vidékünk gazdasági viszonyainak emeléséhez hozzá fog járulni.

— Hangok a közönség köréből. Köszönetnyilvánítás Amerikából. (Az eredeti levél fordítása.) Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak Neunkirchen Alsó-Ausztria. „New-York, 1898. május 18. Tisztelt Uram! 1895. november 12-én rheumás beteg lettem, még pedig annyira, hogy kénytelen voltam ágyba fekdüdni. Nyolcz hosszú hónap keresztül egy és ugyanazon helyzetben kellett fekdüdnöm, nem voltam képes még egy tapodtat sem mozdulni; testem súlya is 175 fontról 130 tontra apadt, jelöl az azon borzasztó kínok, a melyet szenvednem kellett több éven keresztül. Nem volt már egyetlen gyógymód sem, melyet ne használtam volna; így a többek között hallottam villamos borogatásról, török fürdőkről stb. és ugy ezen, mind még számtalan gyógymód után sem éreztem

magam jobban, annyira, hogy az utóbbi időben kezelt orvosom már pénzt sem akart tőlem elfogadni, miután minden eredménytelennek bizonyult. Azon időben találkoztam egy barátommal, ki fölhozta a Wilhelm-féle antiarthritikus és s anti-rheumatikus vértisztító theáját mint olyant mely biztos szer a rheumia ellen. Elbeszéltem neki a többi szerek sikertelen használatát, s hogy így nagyon kevés bizalmam van van ebben is. De mintha a sorskeze ösztönzött volna, hogy írjak önhöz, mintha szívem sugalta volna, hogy van még segítő, mely engem kigyógyít. És csakugyan meg is gyógyodtem arról, hogy egy ilyen mentő létezik. Nem tudom kifejezni azon végtelen fájdalmat, melyet az utóbbi 3 év alatt szenvedtem; de most már nem zavarja semmi egésségemet és ezen pillanatban ugy érzem magamat, mint egy újszülött gyermek, nem tekintve a világ minden kincsét sem a Wilhelm-féle antiarthritikus és anti-rheumatikus vértisztító theájáért. Legyen oly kegyes, uram, és küldjön nekem forduló postával uv. m. 1 tuczt (12) csomagot az ön Wilhelm-féle antiarthritikus és anti-rheumatikus vértisztító theájából. A legjobb egésséget és hosszú életet kívánva, maradtam teljes tisztelettel Gordon M. József, 179 orchard st. Now-York. (Amerikai, Egyesült államok.) Kapható minden gyógyszerárban.

Kimutatás.

A vármegyei törvényhatósági közgyűlés által 438 jkvi. pont alatt hozott határozata alapján Erzsébet Királyné ő Felsége emléksobrara megszavazott 1000 frtra befolyt gyűjtésekről.

Béldi Tivadar Bodola 5 frt. Hibások Bodola 4 frt. Dr. Sinkovits Ignác K.-Vásárhely 50 kr. Seethal Ferencz Szentivány 10 frt. Zathureczky Gyula Baróth 10 frt. Erdővidéki takarékpénztár Baróth 20 frt. Dr. Székely György Kilyén 5 frt. Dr. Székely Györgyné Kilyén 5 frt. Csizsár József K.-Vásárhely 2 frt. Fejér Antal K.-Vásárhely 1 frt. Künne Tivadar S.-Szt.-György 3 frt. Temesvári János Uzon 5 frt. Uzon takarékpénztár Uzon 2 frt. Temesvári Gergely Szentivány 1 frt. Tschurl Baróth 30 kr. Dánér Ferencz Baróth 1 frt. Dánér Ferenczné 1 frt. Kökössy Károly K.-Vásárhely 1 frt. Id. Tóth István K.-Vásárhely 1 frt. Tóth Lajos K.-Vásárhely 1 frt. Id. Tóth Istvánné K.-Vásárhely 1 frt. Török Bálint K.-Vásárhely 50 kr. Kovács Ferencz K.-Vásárhely 50 kr. Szabó Mózes K.-Vásárhely 50 kr. Nagyméltóságú Potsa József és neje S.-Szt.-György 50 frt. Kólcza Gábor S.-Szt.-György 10 kr. Deák és Bikfalvi S.-Szt.-György 20 kr. Nagy Elek S.-Szt.-György 20 kr. N. N. S.-Szt.-György 10 kr. Tittel József S.-Szt.-György 10 kr. Fejér István S.-Szt.-György 20 kr. Cs. Gyula S.-Szt.-György 10 kr. Benkő S.-Szt.-György 10 kr. Goldstein S.-Szt.-György 10 kr. L. L. S.-Szt.-György 10 kr. Gyárfás Árpád S.-Szt.-György 20 kr. Kozma Lajos S.-Szt.-György 10 kr. Bartók Áron S.-Szt.-György 5 kr. Miske László S.-Szt.-György 20 kr. Istvánfi János S.-Szt.-György 20 kr. Leonhart és társa S.-Szt.-György 50 kr. B. J. S.-Szt.-György 10 kr. N. N. S.-Szt.-György 10 kr. N. N. S.-Szt.-György 10 kr. Keresztes Lajos S.-Szt.-György 10 kr. Losonczy József S.-Szt.-György 10 kr. N. N. S.-Szt.-György 10 kr. N. N. S.-Szt.-György 10 kr. Huszti S.-Szt.-György 20 kr. Özv. Farkas Károlyné S.-Szt.-György 20 kr. N. J. S.-Szt.-György 10 kr. Gyárfás Róza S.-Szt.-György 10 kr. Gönczy János S.-Szt.-György 10 kr. Kovács Ignác S.-Szt.-György 10 kr. B. N. N. S.-Szt.-György 20 kr. Nagy Gyula S.-Szt.-György 20 kr. Dr. Izsák Lajos S.-Szt.-György 50 kr. N. N. S.-Szt.-György 20 kr. N. N. S.-Szt.-György 10 kr. Biró Gyula S.-Szt.-György 10 kr. Binder S.-Szt.-György 10 kr. Nagy György S.-Szt.-György 40 kr. Tuzson János S.-Szt.-György 2 frt. Kovács Julis S.-Szt.-György 20 kr. Szilágyi György S.-Szt.-György 10 kr. Varga András S.-Szt.-György 10 kr. Kovásznai József S.-Szt.-György 10 kr. Demeterné S.-Szt.-György 10 kr. Kádár József S.-Szt.-György 10 kr. Bedő Balászné S.-Szt.-György 10 kr. Vajna Tamás S.-Szt.-György 10 kr.

(Folytatása következik.)



Hirdetések.

**Jó háztól való két fiu tanulónak felvétetik Ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdájába.**

KERESTETIK

egy előkelő társadalmi állással bíró személy, ki alkalmas egy legelsősorú életbiztosító-társaságot Kézdi-Vásárhely város Háromszék megyében képviselni. Eredményteljes működés által rendes fizetés érhető el. Ajánlatok referenciák megnevezésével „G. M.” megjelölés alatt a **Pick Géza**-féle hirdetési irodába, Budapesten, Erzsébet tér 3. címzendők.

Amerikai zsebórák.

Jótállás: hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

— Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár. —

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

— Darabonként 3 frt. —

A penge ** csilagos acézból és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 db után egy ingyen küldetik.

155 21—26

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmi, u. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: **Török József** ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és **dr. Eger A.** ur gyógyszer-tárában, Váci körút 17. szám. — Ugyintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely 98 szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyintén: Kézdi-Vásárhelyen **Tenkó István** Zágonnál. (178. 6—10.)

**MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK**

3 HUZÁS UJSÁGÍRÓK SORSJÁTÉKA 6 HUZÁS

100.000 KORONA

5 a 20.000 KORONA STB. STB.

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás föltétlenül már jövő hó 4-én

Sorsjegyeket ajánl:

Takarékpénztár r. t.
(180. 6—10.) **Kézdi-Vásárhely.**

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárban

Kézdi-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toilett-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(88 70—100)